

[Skræppenborg-Nielsen.]

at skære ned? Det er jo det, det så kommer til at dreje sig om. Hvis den ville afskaffe samtlige militærudgifter, ja, så ville vort syn på en sådan borgerlig regering i hvert fald blive noget mere positivt end det, jeg allerede har givet udtryk for, men det kan vi næppe vente af en sådan regering.

På samme måde som med de offentlige investeringer forholder det sig med finansloven som helhed. De borgerlige partier kritiserer udgifterne uden i virkeligheden at kunne pege på områder, hvor de samme udgifter kan sættes ned. Efter vor opfattelse er det en ikke særlig god måde at føre politik på. Det er da helt klart, at det offentlige styre skal være rationelt. Der skal og bør ikke bruges penge til dårlig eller overflødig administration, også fordi dårlig og kostbar overflødig administration lægger offentlige myndigheder, både stat og kommuner, for had ude i befolkningen. Man taler om administrationen, man taler her hundredvis af gange i løbet af et folketingsår om at beskære denne administration, på samme måde som man taler om, at nu skal vi snart have en skatte-reform, og slutningen på det hele er jo, at der ingenting sker.

Vi er enig med den højtærede finansminister i, at de offentlige opgaver ikke skal indskrænkes, men udvides. Vi mener ikke, at den offentlige sektor i Danmarks økonomi er for stor, men at den er for lille, og det gælder både forbrug og investering. I det væsentlige er der kun ét felt, hvor en besparelse absolut uden skade for nogen kunne sættes ind, og jeg behøver vel ikke her i det høje folketing at nævne militærbudgettet, men et par tal tror jeg alligevel vil være oplysende.

Samtlige militærudgifter her i landet var i 1948-49 216 mill. kr. De er nu i finanslovsforslaget for 1966-67 anslået til 1.935 mill. kr., altså ikke mindre end en nidobling. Under henvisning hertil kan jeg oplyse, at de samlede offentlige driftsudgifter i samme periode er mindre end femdoblet. Eller for at tage en anden sammenligning, så er bruttonationalproduktet kun ca. fire-doblet eller i hvert fald ikke mere.

Nu er begrundelsen for kravet om flere penge i de offentlige kasser i dag jo heller ikke den, at riget fattes penge, men derimod nogle antagelser om, hvordan stats-

budgettet påvirker det samlede økonomiske klima. Det, man forsøger, er ved hjælp af et budget på 16 milliarder kr. at øve indflydelse på et samlet bruttonationalprodukt på op mod 80 milliarder kr.

Vi anerkender den højtærede finansministers søg på ved opstilling af investeringsplaner at prioritere de enkelte opgaver. Vi kan måske blive uenige om rækkefølgen, men slet ikke om princippet. Den store fare er blot, at man ikke tilstrækkelig håndfast disponerer efter de planer, man udarbejder, eller endnu bedre udvider planerne til virkelig langsigtede nationalbudgetter, hvori man fastsætter retningslinjer for hele udviklingen i samfundet, ikke blot i de offentlige budgetter. Jeg tror, man må gøre sig klart, at den offentlige sektor bør indtage en stadig voksende plads, også fordi den offentlige investering i de fleste tilfælde er sundere end den private, ukontrollerede investering og det offentlige forbrug hyppigt er at foretrække fremfor det private. Jeg er helt sikker på, at spurgte man hver enkelt borger, om han ville kompensere til fordel for sygehuse, skoler, trafik, sociale goder og mange andre ting, så ville han afgjort svare ja, og det tror jeg er et klogt svar. Det er da også en kendsgerning, at alle udviklede samfund, selv de mest såkaldt kapitalistiske, udvider deres offentlige sektor ganske betydeligt. Så har man naturligvis lov til at stille spørgsmålet: hvorfor gør de nu det? Fordi det simpelt hen er en forudsætning for moderne erhvervsudvikling. Hvad ville f. eks. det moderne rationaliserede erhvervsliv stille op uden alle disse goder, som samfundet stiller til dets rådighed? Også dette viser efter vor mening, hvor dårlig den borgerlige propaganda er.

Baggrunden for sidste uges debat om en finanspolitisk stramning ud over finanslovsforslagets rammer er påstanden om, at man skal have kreditlettelse, eller for at sige det på dansk, befolkningen skal indskrænke sit forbrug for at tillade større investeringer for erhvervslivet. Må jeg sige om denne kreditstramning, at den har principielt to virkemåder, den ene en mekanisk regulering af realkrediten, den anden Nationalbankens likviditetskrav over for pengeinstituttet. Realkreditbegrænsningen virker praktisk talt kun i byggesekto-